

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Diariet
VO Planering
VO Underhåll
CF Ekonomi och styrning
CF Juridik och planprovning
GD kansli

Trafikverkets remissyttrande gällande slutbetänkande Kamerabevakning i kollektivtrafiken – ett enklare förfarande (SOU 209:8)

Sammanfattning

Trafikverket instämmer i utredningens bedömning och ställer sig positiv till förslaget om ett enklare förfarande för kameraövervakning i kollektivtrafiken.

Trafikverket saknar förslag till författningsförändringar i Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) rörande delning av bilder från kamerabevakning mellan kollektivtrafikområdets aktörer och andra samverkansparter inom trygghet och säkerhet, som exempelvis blåljusmyndigheter, kommuner, länsstyrelsen och SOS Alarm.

Trafikverket föreslår att ”fordon” ersätts av ”kollektiva färdmedel” i författningsförslaget då begreppet fordon inte används inom sjöfart.

Yttrande

Allmänt

Trafikverket har deltagit i Kamerabevakningsutredningens arbete och lämnat förslag för att förenkla förfarandet med kamerabevakning i kollektivtrafiken. Det kan konstateras att flera av förslagen har omhändertagits.

Flera undersökningar visar att otryggheten bland medborgare har ökat de senaste åren¹. Motsvarande utveckling har även skett inom kollektivtrafiken där 33 % av resenärerna känner sig otrygga när de reser med kollektivtrafik².

Otrygghet i samhället och i transportsystemet kan påverka människors vanor och medföra att de inte törs röra sig i offentliga miljöer eller använda kollektivtrafik. Det kan leda till att de avstår från att resa eller att de genomför resor på annat sätt än det som är förstahandsvalet. Detta bekräftas av att var femte medborgare någon gång har avstått från att resa kollektivt på grund av otrygghet³.

Kamerabevakning av stationsområden är en av flera säkerhetshöjande åtgärder som Trafikverket använder för att öka den upplevda tryggheten för resenärer i kollektivtrafiken.

¹ Nationell trygghetsmätning, Brottsförebyggande rådet.

² Svensk kollektivtrafik, Kollektivtrafikbarometern 2018

³ Svensk kollektivtrafik, Kollektivtrafikbarometern 2018

Utökat undantag från tillståndsplikten

Tillståndsplikten för kameraövervakning på stationsområden medför i dagsläget en stor administrativ börda för Trafikverket och handläggningstiderna hos nuvarande tillståndsmyndighet Datainspektionen är påtagligt långa och försenar planerade kamerainstallationer. Trafikverket är därför positiva till det förslag som slutbetänkandet lägger fram om ett enklare förfarande. Ett utökat undantag från tillståndsplikten fråntar dock inte Trafikverket eller någon annan aktör inom kollektivtrafiken ansvaret för att bedöma från plats till plats att intresset av att kamerabevaka väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad.

Gemensam handledning kamerabevakning kollektivtrafik

En gemensam handledning (i utredningen benämnd uppförandekod) för hur kamerabevakning bör bedrivas inom kollektivtrafiken bör tas fram av de aktörer som är verksamma inom de områden som undantaget förslås gälla för.

Ytterligare författningsförändringar

Trafikverket föreslår ändringar i Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) som möjliggör delning av bilder mellan de aktörer som är verksamma inom kollektivtrafiken. Även delning av video med andra samverkanspartner för trygghet och säkerhet i kollektivtrafiken, exempelvis blåljusmyndigheter, kommuner, länsstyrelsen och SOS Alarm, behöver möjliggöras. För berörda aktörer med hjälp av kamerabevakning en gemensam lägesbild så kan effektiva åtgärder vidtas snabbare än vad som är möjligt idag.

"9 § 6 a) Bevakning i ett fordon som används i kollektivtrafik på väg, järnväg, spårväg, vatten eller i tunnelbana"

Trafikverket föreslår att "fordon" ersätts av "kollektiva färdmedel" i författningsförslaget då begreppet fordon inte används inom sjöfart.

Föredragande, samråd och sakgranskning

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lena Erixon. Föredragande har varit Säkerhetsstrateg Andreas Pollack. I den slutliga handläggningen har Säkerhetsdirektör Anders Landén och förvaltare kameraövervakning Johanna Holmin som remissyttrandet är förankrat hos deltagit. Samråd har skett med jurist Peter Rosenberg och utredningsledare Alice Dahlstrand.

Lena Erixon
Generaldirektör